

TISKOVÁ ZPRÁVA

Ostrava 23. května 2019

RÁDCE: CO MŮŽE ZPŮSOBIT VÝMĚNA ROLÍ SPISOVATELE A DIKTÁTORA

Poslední činoherní premiérou sté sezóny Národního divadla moravskoslezského bude drama britského autora **Johna Hodge**. V překladu Zuzany Joskové a režii Janusze Klimszy je uvede NDM na jevišti Divadla Jiřího Myrona poprvé 30. května. Jde o fiktivní záměnu rolí dvou existujících výrazných postav 20. století: diktátora Stalina a spisovatele Bulgakova. Bulgakov dostane nabídku napsat oslavnou hru o Stalinovi k jeho šedesátým narozeninám. Jenomže se mu psát nedaří a iniciativy se chopí diktátor sám.

John Hodge (1964) je znám spíše jako scenárista filmů Dannyho Boyla. Je podepsán pod dnes již kultovním filmem *Trainspotting* z roku 1996 nebo pod jeho pokračováním s názvem *T2 Trainspotting* (rok 2017), oba scénáře vznikly podle knih Irwina Welshe a v hlavní roli exceloval Ewan McGregor. Napsal scénář také k filmu *Pláž* s Leonardem DiCapriem (rok 2000) – předlohou byla kniha Alexe Garlanda. Pro Stephena Frearse vytvořil adaptovaný scénář k jeho filmu *Program: Pád legendy* (2015) o neslavném konci cyklisty Lance Armstronga.

V roce 2011 napsal pro londýnské divadlo svou první (a zcela původní) hru s názvem **Collaborators** (v NDM uvádíme v překladu Zuzany Joskové s názvem **Rádce**). Slavila okamžitě velký úspěch především díky tomu, že se běžné divadelní produkci vymyká. Hodge za nic získal například Cenu Laurence Oliviera za nejlepší novou hru roku. Hru uvádí NDM v ostravské premiéře, tu českou měla pod názvem **Spolupracovníci** v pražském Divadle pod Palmovkou v roce 2015.

Spisovatel Bulgakov je sovětskému režimu nepohodlný a jeho hry jsou zakázány. Zažívá právě krizi kvůli dramatu Molière, které režim uvádět nedovoluje. Potud čistá realita. „*Hra je zasazena do historicky věrného a konkrétního konceptu – do absurdně fungujícího a mrazivou atmosférou prostoupeného Sovětského svazu 30. let 20. století. Dvě hlavní (reálné) postavy zažívají střet dramatický, leč fiktivní. Vymění si role,*“ přibližuje **dramaturg činohry NDM Adam Gold**. „*Michail Bulgakov byl ve své době známým spisovatelem a dramatikem, ale zároveň to byl režimu nepohodlný, opozičně smýšlející intelektuál. V komedii Johna Hodge je tajemnými muži z NKVD vyzván, aby napsal oslavné drama k šedesátinám neotřesitelného vládce země Josifa Stalina. Bulgakov zpočátku odmítá, ale nakonec souhlasí, když pozná, že nemá na vybranou: režim zakáže jeho poslední hru a vyhrožuje mu zabitím ženy. Jenže mu psaní nejde. Jednoho večera u něj v pracovně zazvoní telefon a do tajné kanceláře si jej pozve sám Stalin. Následuje řetězec absurdního*

Šárka Swiderová
Tisková mluvčí a PR

NÁRODNÍ DIVADLO MORAVSKOSLEZSKÉ
příspěvková organizace statutárního města Ostrava
Čs. legií 148/14, 701 04 Ostrava
GSM: +420 604 238 789
E-mail: sarka.swiderova@ndm.cz
www.ndm.cz

dramatu – *Stalin totiž začíná psát sám a tvůrčí práce ho pohltí natolik, že nestihá vládnout zemi a vyzve k tomu Bulgakova,*“ prozradil Adam Gold. *„Hodge hru strukturoval po vzoru svých filmových scénářů do krátkých scén a využívá i jakéhosi pojetí filmových střihů s ostrými pointami na konci každého obrazu. Důsledně přitom čerpá informace a historická fakta a vytváří na reálném základě svůj dramatický příběh s pevně sevřenou strukturou,*“ uzavřel Adam Gold. **Dramatičnost podtrhnou i dobové reálie na scéně Davida Baziky a kostýmy Marcely Lysáčkové.**

Jak to dopadne, na to se divák musí přijít podívat do Divadla Jiřího Myrona. Poprvé ve čtvrtek 30. května v 18.30 hodin.

Ve skutečnosti se Stalin s Bulgakovem nikdy nesešli. Patrně proběhl jediný telefonát, v němž podle svědectví třetí Bulgakovovy manželky Jeleny dostal od diktátora nabídku na to, že může beztrestně opustit zemi. Jenže spisovatel tehdy odmítl, ačkoli o vycestování stál. Režimu nepohodlný Bulgakov totiž od konce 20. let 20. století směl působit jen v omezené míře v divadle, ale pouze jako herec, jeho autorská díla byla zakázána. Z roku 1938 je doložena nabídka tehdejšího moskevského divadla MCHAT – Bulgakov měl napsat hru o Stalinově mládí. Nemocný a živořící Bulgakov přijal, vzniklo dnes zapomenuté dílo s názvem *Batumi*, jenomže i to bylo v průběhu zkoušek zakázáno. Ve stejné době mu zamítl režim další žádost o vycestování. Spisovatel dva roky poté zemřel v bídě na tehdy neléčitelnou nemoc ledvin.

Hrají František Strnad (Bulgakov) a Vladimír Čapka (Stalin).

Diváci uvidí také Renátu Klemensovou, Petra Housku, Víta Rolečka, Petra Panzenbergera, Davida Viktoru a další. Martina Šnytová, Roman Harok a Josef Novák-Wajda, hosté ze souboru opereta/muzikál NDM, ztvární role herců.

Šárka Swiderová
Tisková mluvčí a PR

NÁRODNÍ DIVADLO MORAVSKOSLEZSKÉ
příspěvková organizace statutárního města Ostrava
Čs. legií 148/14, 701 04 Ostrava
GSM: +420 604 238 789
E-mail: sarka.swiderova@ndm.cz
www.ndm.cz